

BREDA SCHE

Staat-, Letterkundig-

Nieuws-

Zondag en Maandag den

COURANT.

en Wetenschappelijk

Blad.

30 September en 1 October.

LATERE BERIGTEN DER COURANT

van Zaterdag den 29sten September,

behelzende de laatste Fransche en Belgische Nieuwstijdingen, benevens de Fransche Beursprijzen van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten September.

Wij meenen genoegzaam met zekerheid te kunnen zeggen, dat er in den loop van gisteren depeches van het hoogst gewigt van Londen bij ons gouvernement zijn aangekomen. Men weet dat zij betrekking hebben op de jongste zitting der conferentie (van den 21sten); zonder iets naauwkeprigs omtrent derzelver inhoud te weten, kunnen wij bevestigen, dat de eensgezindheid der leden van de conferentie evenmin te betwijfelen valt, opzigtelijk de noodzakelijkheid voor eene onmiddellijke oplossing, als aangaande de aan te wenden middelen, om tot dezelve onverwijld te geraken. (*Emancipation.*)

— Men verzekert dat lord *Palmerston* aan ons kabinet alsmede aan dat van Parijs eene nota gezonden heeft, waarin hij verklaart, dat het britsch gouvernement niet toestemmen zal in eene hervatting der vijandelijkheden tusschen België en Holland, en niet toelaten, dat een fransch leger in België rukke, dewijl het engelsch ministerie zich voor de kamers niet zou staande houden, wanneer het in eene bezetting van België door Frankrijk bewilligde, zonder dat een engelsch leger hetzelfde gelijktijdig bezette, en dewijl het eindelijk onmogelijk is, in de tegenwoordige omstandigheden en aangezien den staat van Ierland, dat Engeland voor eene expeditie op het vaste land over een deel zijner landmagt beschikt.

Men verzekert daarenboven dat de graaf *Bulow*, plenipotentiaris van Pruisen, en prins *Lieven* plenipotentiaris van Rusland, bij de conferentie krachtige nota's hebben ingediend, tegen elke gewapende tusschenkomst van Frankrijk in de belgische aangelegenheden. (*Courrier.*)

— De plegtige uitreiking der cerevaandels heeft heden, overeenkomstig het daarvan gegeven programma, plaats gehad. Ten elf uren hebben de deputation zich van het stadhuis naar de voor haar bestemde plaatsen op de estrade op de Plaats Royal begeven. Op den middag kwamen de koningin en de hertog van *Orleans* en kort daarop Z. M., gevolgd van zijne staf-officieren. De heer *Gendebien*, president van de commissie van belooningen, deed den koning eene aanspraak, die hij aldus beantwoordde:

Mijne Heeren,

Ik ondervind eene levendige voldoening, in persoon te kunnen deel nemen aan eene plegtigheid, welker viering bij de wetgeving is vastgesteld geworden.

De gebeurtenissen, waarvan het heden de verjaardag is, hebben de onafhankelijkheid van België geheiligd; naar dien titel hebben zij aanspraak op de schitterendste gedachtenisviering.

Om de overheersching van den belgischen bodem te verdrijven, ter verdediging uwer haardsteden en al wat een burger het dierbaarste is, hebt gij de wapenen opgevat.

Uwe dapperheid is met den volkomendsten uitslag bekroond: een in getal u overtreffend vijandelijk leger, uit eene geregelde en wel georganiseerde magt zamengesteld, heeft voor u moeten achteruit wijken, gij hebt haar weten terug te werpen tot in haar eigen land, gij zijt niet gestuit dan door uwe gematigdheid.

Gij hebt van het vaderland het roemrijk teeken verdiend, dat de algemeene erkentelijkheid aan iedere, tot hulp der hoofdstad gekomene, gemeente aanbiedt. Het zal de herinnering uwer pogingen en overwinningen verueuwig; gij zult u weten te herenigen, wanneer ons grondgebied op nieuw bedreigd wordt. Deze schoone provincien, voor de eerste maal tot eene onafhankelijke monarchie vereenigd, zullen hun bloed noch schatten geen vreemde zaak ten offer meer brengen.

Het vaderland zal in deze beproevingsdagen niet te vergeefs de hulp van uwen arm invoepen. Gij zult weten te strijden met denzelfden moed voor die nationaliteit, welke u zoo dierbaar is en Europa toonen, dat een volk, 't welk zijne onafhankelijkheid lief heeft en besloten is die ten koste aller opofferingen te verdedigen, niet overheerd zou kunnen worden.

Na deze aanspraak deelde Z. M. zelf de vaandels aan de onderscheiden deputation uit. Na de uitdeeling werd eene deputatie van de gekwetsten van September voorgesteld, uit de generaals *d'Hoogvorst*, van *Haelen*, *Mellinet*, de majoor *Kessels* en eenige andere bestaande. Een der leden van de deputatie overhandigde Z. M. een afschrift van de proclamatie den vorigen dag aan de muren aangeplakt (zie hier boven) waarop de koning ten antwoord gaf, dat wij binnen weinig dagen eene oplossing onzer aangelegenheden op de eene of andere wijze zouden krijgen. — Ten twee uren was de plegtigheid afgelopen, waarna de troepen voor HH. MM. en den hertog van *Orleans* gedefileerd hebben op het plein van het paleis. De deputation der steden begaven zich weder naar het stadhuis, alwaar alstoen de heer *Pirson*, lid der deputatie van Dinant, eene hevige redevoering hield en een voorstel deed, om Z. M. een adres in antwoord, in den geest van de adressen der kamers en de beloften der gouvernementen, aan te bieden. Er werd besloten heden morgen hieromtrent te beraadslagen.

FRANKRIJK.

PARIS, den 26sten September.

De bijzonderheden, welke gisteren de *Constitutionnel*, door zijnen correspondent uit Cherburg, over het fransch eskader aldaar gaf,

vinden zich heden bevestigd, door het volgend belangrijk artikel van het *Journal des debats*, hetwelk men daarenboven voor genoegzaam geschikt rekent, om allen twijfel omtrent het genomen besluit van het fransch kabinet weg te nemen:

» De korvet *Ariane* is van Cherburg naar Spithead vertrokken, waar het engelsch eskader zich vereenigen moet.

» Het fransch eskader te Cherburg vereenigd, is zamengesteld uit de *Suffren* van 90 stukken, de *Melpomena* van 60 stukken, de *Calyso* van 52, de *Resolue* van 40, de *Medea* van 46, de *Kreool* van 24, de *Zwaan* van 20 stukken. Al deze schepen liggen geankerd, gereed om op het eerste teken van vertrek uit te zeilen.

» Men verzekert dat de verklaring, waarvan de beide admiralen moesten voorzien zijn, onmiddellijk van Londen te Parijs gewacht wordt, waar dezelve door het fransch gouvernement zal overwogen worden. Het uitstel, dat het vertrek der vloot vertraagd heeft, is enkel het gevolg van de overeenstemming, die in de handeling van beide de gouvernementen moest gevestigd worden.

» De koning van Holland is alreede directelijk gewaarschuwd van de noodzakelijkheid, waarin zijne jongste weigering Frankrijk en Engeland geplaatst heeft, van tot het gebruik van dwangmaatregelen over te gaan; hij kent de gevolgen eener langere volharding in een gedragsregel onbestaanbaar met de waardigheid der gouvernementen, die aan deze lange onderhandeling deel genomen hebben, en hij heeft sedert korten tijd de algemeene gezindheden van Europa, ten opzichte van België, kunnen waardeeren.

» Wij voeden nog den wensch, dat de krachtige en ernstige demonstratie van Frankrijk en Engeland voldoende zij, voor de bereiking van het doel dat dezelve zich voorstellen. *In alle geval moet de kwestie opgelost worden; alle uitstel is uitgeput.*

» Men kent sedert twee dagen te Brussel het besluit, dat op de bepaalde weigering van Holland genomen is geworden. Het belgisch gouvernement heeft slechts de vruchten te plukken van de gematigdheid en het geduld, die het in den loop der onderhandeling betoond heeft. Het heeft op zijne bondgenooten vertrouwd, en zijne bondgenooten zullen hetzelfde niet ontbreken."

— Onze dagbladen putten zich dagelijks in redeneringen uit, omtrent eene aanstaande hervorming van het ministerie en dragen elken dag, naar de partij, die zij voorstaan, nieuwe combinaties voor, die even spoedig gevormd als opgegeven worden. Gisteren heette het, dat de heer *Dupin* te Parijs teruggekomen en op Neuilly bij den koning onthoden was, om aan de organisatie van een nieuw ministerie te arbeiden; heden verzekert de *Constitutionnel* voorstellig, dat de heer *Dupin* het departement de la Nièvre niet verlaten heeft. — De *National* gaf de volgende combinatie: de heer *Dupin* groot-zegelbewaarder en minister van eeredienst, de heer *Barthe* het onderwijs met het presidentschap, de heer *Girod de l'Ain* het presidentschap, van de afgevaardigden, de admiraal *Duperre* de marine, de heer *Montalivet* de binnenlandsche zaken, de maarschalk *Soult* het departement van oorlog en de heer *Sebastiani* de buitenlandsche zaken.

Eene nog vreemder zamenvoeging houdt de *Messenger*; volgens deze zou de heer *Ch. Dupin* in eene conferentie met den koning gevolgd van eene met den heer *de Montalivet* verklaard hebben, dat zijn broeder niet dan met de portefeuille van binnenlandsche zaken in 't bewind kon treden. De heer *Dupin*, de oude, zou er zoo verre af zijn, den heer *de Montalivet* uit te sluiten, dat hij hem, al naar de koning het goedgevond, tot het onderwijs of de buitenlandsche zaken wilde laten overgaan. De heer *Sebastiani* zou voor schadeloosstelling van te zijn uitgesloten, den maarschalkstaf krijgen.

Volgens de meening van den *Tamps* was het zeer wel mogelijk, dat een dezer of wel beide combinaties ernstig in overweging waren genomen; zooveel ontwerpen werden er op het tapijt gebracht! Maar zijne meening is tevens, dat zoo een staatkundig persoon zich aan de heeren *Sebastiani* en *Montalivet* kon aansluiten, — de beide mannen, die de verantwoordelijkheid van het gevolgd stelsel sedert den dood des heeren *Perier* op zich genomen hadden, — men geen geloof kon slaan, noch aan de opregtheid hunner gevoelens, noch aan de vastheid der besluiten. Uit al hetgeen men tusschen omtrent deze zaak verneemt, blijkt het duidelijk, dat men nog tot geene bepaalde keuze gekomen is.

— De *Constitutionnel* zegt, dat er van de terugkomst in de hoofdstad van den heer *de Talleyrand* in het geheel geen kwestie is; dat zelve beviadt zich, in volmaakt welstand, steeds op zijn landgoed Rochecôte in Touraine.

— Van Madrid heeft men volstrekt geene laatste melding van het gisteren door den *Moniteur* medegedeeld telegram van den 20sten, den dood van *Ferdinand* legensstraffen. De *Nation* doet opmerken, dat men berigten van Madrid van den 22sten zou

[illegible]

Prüfung, den 29ten September

nieuwe zieken. Het. Over

De Luchtmacht zijn tot 22 September aangetast 533 personen, overleden 213, beseft 286, blijven 34 in behandeling; en 133 militairen, 56 overleden, 63 hersteld; blijven 14 in behandeling.

Wistaren namiddag, circa half vijf ure, ontstond te Rotterdam brand in eene branderij op de Vast, nabij de Oostpoort, welke voor een aanzienlijk godsdiets in de aen werd gelegd; doch door de tijdig aangebragte hulp was men binnen anderhalf uur het vuur geheel meester.

BELGIE.

Bijzondere berigten uit Londen veroordeelen, naar men ons verzekert, te gelooven, dat Frankrijk en Engeland het eens zijn, om want men te volgen weg ten einde Holland te noodzaken, zoo het de laatste voorstellen verwierp. De engelsche dagbladen zijn met deze veronderstelling niet in strijd, en onze bijzondere berigten stellen ons in staat te zeggen, dat de conferentie der hollandschen plenipontiaris gesommeerd heeft, zich stellig te verklaren, hem te kennen, zoodra dat elk ontwijfel of uitstellend middel als eene wetgeving zou beschouwd worden.

Het *Memorial* bevestigde het bericht van de komst des hertogs van Ventours, bij het leger van het Noorden; de Prins had Parijs niet verlaten.

...de koning voorgesteld werd, tot den generaal *Mellinet*: Op deze plaats, generaal, kon ik u niet af op half een dag, twee jaar geleden; waarop *Mellinet* antwoordde, dat hij op diezelfde plaats den vorst de huida der burger kwam brengen, die tegen de vijanden van het vaderland en het onafhankelijkheid gestreden hadden. » De mannen van de toekomst zijn — zijn de mannen van *Leopold* en hogen van de natie. Koning en natie zijn één; verheffen verheffen, dat ons roem en voorspoed beleeft. » Z. M. vergeet niet, dat generaal op dit komplement eenige beleefde woorden heeft gezegd. Tot de generals *d'Hongroere* en *van Hullen*.

Zie hier een uittreksel der redevoering, waarop de heer Piron de leden der deputatie, na afloop der vaandel-uittrekking, ontbaald heeft:

* Geen diplomatie meer! het vaandel, dat Z. M. n. ter hand gesteld heeft, wijst u voor Haar en voor ons den weg aan: die weg is die van moed en eer; het is die, welke wij eerst hadden ingeslagen, en waarop de stomheid, zoo geen verraderij, ons heeft weerhouden voort te gaan.

„ Sedert lang hebben de kamers hunnen wil geopenbaard; de gansche natie heeft toegejuicht; het leger is gereed; het trilt van ongeduld: niet langer gedraald; ongelukkig hen die voortaan van 's volks vertrouwen een spel wilden maken." enz. enz.

De heer *Perzon* zeide verder tot zijne geachte mededeelen, dat men niet voor ijdele pralerij was bijeengekomen; men moest zich vrijmoedig en zonder omwegen uiten, weshalve hij het voorstel deed van de aanbieding eens adres aan den koning.

— In den Namenschen *Éclair* leest men:
Men schrijft ont uit Givet, onder dagteekening van gisteren, dat er op dit oogenblik de grootste beweging heerscht onder de troepen in die stad; de artillerie is van alles voorzien geworden, om terstond in het veld te trekken; alles is gereed, om op het eerste bevel zich op marsch te begeven.

PARIS, den 26sten September.

PARIS, den 26sten September.

In bijzondere berigten uit deze hoofdstad wordt het volgende gemeld:

De diplomatieke conferentien, die nog altijd zeer levendig te Parijs. De misleiding van den zoogenaamden koning van Spanje, heeft het fransch gouvernement ernstige verwijten van wegen verscheiden diplomaten berekend; een der ambassadeurs zou daaromtrent met den heer *Sebastiani* gekortwijd hebben, hetgeen deze ernstig had opgenomen; de spaansche gezant had reeds den rouw aangenomen.

• Nog dezen morgen waren de vreemde ambassadeurs in conferentie; het fransch gouvernement na de houding te hebben aangenomen van troepen in België te doen trekken, schijnt thans eenigzins te aarzelen, ten gevolge van de protestatiën der ambassadeurs en de koplheid, met welke het engelsch kabinet het voorstel schijnt opgenomen te hebben, van zoo plotselijk dwangmaatregelen tegen Holland aan te wenden. Maar thans kan het fransch kabinet wonder zijne eer te krenken niet lechteruit treden. Of de Koning van Holland moet zwichten, of zich tegen Frankrijk in staat van vijandschap stellen."

De *Messenger* leest zich dus uit. Wij hebben heden brieven uit 's Hage gezien en met verschillende Hollanders, die te Parijs zijn, gesproken; het schijnt volgens de inlichtingen, die wij bekomen hebben, dat Holland België niet zal aanvallen, en dat, ten gevolge der pro

testament van de heer *Martha en Appony* het fransch gouvernement zich nogmaals met het oude protocollen-stelsel zal vergenoegen. — Men wil hier weten, dat Rusland eene poging bij Engeland had gedaan, om hetzelfde van Frankrijk af te trekken; dezelve was echter tot nog toe vruchteloos geweest; lord *Derham* aan den keizer van Rusland te kennen gegeven hebben, dat geen hoop daarep bestond, zoo lang lord *Grey* aan het bastion bleef.

De hertog van Brunswijk is den 21 te Yverdun in Zwitserland aangekomen.

(Zie de fond-notering hierboven.)

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 26sten September.

Te Aschaffenburg heeft in den loop dezer week een groot volksfeest ter eere van de aldaar zich bevindende hooge personagien plaats.

De cholera, welke zich den 25sten Augustus en volgende dagen te Pesth zoo hevig vertoonde, is plotseling opgehouden, nadat in den nacht van 27 op 28 Augustus een verschrikkelijke slagregen, van eenen orkaan vergezeld, was gevallen. Ook in Presburg en andere streken van Hongarije weet men weinig meer van deze ziekte; maar daarentegen woedt zij bij vooriduring te Weenen op eene jammerlijke wijze.

Uit Munchen meldt men: 2. K. H. prins *August van Pruisen*, generaal der infanterie, zal op zijne terugreis uit Italie, een bezoek aan ons hof afleggen. — Het schijnt, dat de laet, welke de hofraad *Thiersch* van de zijde der Grieksche regering aan de Beijersche medebrengt, het zenden van eene grieksche deputatie noodeloos maken.

— De berigten uit Italie behelzen weinig bijzonders. Uit Napels schrijft men het volgende: Een nieuw bewijs, hoezeer onze monarch in de vriendschap van andere mogendheden deelt, is het aan hem verleenen van de St. Stephanus-orde door Oostenrijk, van den zwarten Adelaar door Pruisen en van St. Hubert door Beieren.

Voorts is de raat wel schijnbaar in verscheidene Italiaansche staten verzekerd; maar er glimmen nog vonken onder de asch, en de vradraaijers der oppositie zijn onophoudelijk er op uit, om ook in de laagste klassen den geest van ontevredenheid te verbreiden, die tot nu toe voornamelijk zich tot de middenklasse bepaald had. In het hertogdom Modena, moet zich een comité, zich opnemende legitimaties, gevormd hebben, maar dat heetzelijk de bewegingen op handelzaken der regering waarnaar, het fransche hof van alle plannen onderdrukt en in Modena ontevredenheid poogde aan te wakkeren. Aan hetzelfde schrijft men het mislukken der expeditie van de hertogin van Berry toe.

E N G E L A N D.

Londen, den 25sten September.

Men verneemt, dat na de conferentie, welke vrijdag gehouden is en waarin de nederlandsche nota is ontvangen geworden, door lord *Palmerston* dadelijk een kabinetsraad is belegd.

Heden is de conferentie wederom vergaderd en, zoo men verzekert, is in hare bijeenkomst van gisteren niets beslist geworden.

De *Courier* verzekert, dat de tijdingen uit de Nederlanden het gevoelen versterken, dat het niet waarschijnlijk is, dat tusschen Holland en België vijandelijkheden zullen uitbreken, daar de Nederlandsche regering zou besloten hebben niets te doen, dat als een aanval op België kon beschouwd worden, hoezeer ten gelijken tijd bereid zijnde allen aanval, die tegen Holland gericht mocht worden, krachtadig af te weren, en België van zijnen kant even gezind is, alle redenen van belediging te vermijden, die militaire maatregelen van de zijde van Holland konden ten gevolge hebben.

Voorts zegt het te gelooven, dat de bedreiging van Engeland en Frankrijk, om voor de bijeenkomst der fransche en belgische kamers met kracht van wapenen eene schikking van den twist tusschen Holland en België te bewerkstelligen, eerder beschouwd moet worden als tot den vrede dan wel tot den oorlog te zullen leiden.

In een vorig artikel heeft dit blad beweerd, dat de weg tot onderhandelingen nog niet gesloten is.

Het eskader van sir *Pulteney Malcolm* blijft nog te Spithead liggen.

— De graaf *Martuchewitz*, de russische buitengewone gezant bij dit hof, heeft, op de jagt zijnde, bij ongeluk een schot in de dij bekomen. De wond is niet gevaarlijk, doch belet den graaf heden de conferentie bij te wonen.

— De hertog van *Richmond* en romanschrijver en *Walter Scott* is in den onderdom van 61 jaren op zijn buitenverblijf Abbotsfort overleden.

— Men heeft hier tijdingen uit Oporto, tot den 18den loopende, ontvangen. Het blijkt uit dezelve, gelijk reeds van elders was vernomen, dat de Migueellisten, nadat er onderscheiden schermutselingen van weinig belang tusschen de wederzijdsche troepen voorgevallen waren, zich door overmagt van de voorstad Villa Nova hebben meester gemaakt. De troepen van dom *Pedro* die Villa Nova bezet hadden zijn daarop in het versterkt klooster Serra, op eene hoogte aan den zuidelijken oever der Douro gelegen, gewaken en verdedigden zich daartoe dapper, doch waren zij, dewijl dom *Pedro* wegens de schipbrag over de rivier had laten afbreken, van het overige der legers afgesneden. De Migueellisten hielen Oporto naar de ingelieten en wierpen van tijd tot tijd bommen in de stad, welke veel schade aanrichtten en vele inwoners, voornamelijk de Engelsen, doodelijk op de schepen deden komen. Dom *Pedro* beschoot van zijner kant de vijandige batterijen en had eenige dazelfzen tot zwijgen gebragt, waarin zijne schepen op de rivier hem van groot nut waren. Een hier vermeld was echter

door 's vijands vuur zoodanig geteisterd geworden, dat het genoodzaakt geweest is de rivier af te zakken.

De vloet van dom *Miguel* is den 18den den Tang uitgelopen; doch reeds bij het uitloopen verongelukt de zich daarbij bevindende elsbarkboot en werd een brik beschadigd, de vloet wilde alstoen terug keeren, doch werd daarin door de nabij zijnde scheepsmagt van dom *Pedro* verhinderd en genoodzaakt zuidwaarts aan te houden, door de vijandelijke flotille vervolgd wordende. Beide worden gezegd ter hoogte van kaap Vincent te zijn gezien, naar Kadix koers houdende. — Dom *Miguel* had een besluit uitgevaardigd, waarbij Oporto in staat van blokkade wordt verklaard.

— Heden waren de 3 p.Cr. gecons. 84.

De tijdingen van de meer openlijke tusschenkomst van Frankrijk zien zich meer en meer bevestigd. Wij voor ons hebben nimmer aan Frankrijks vijandschap getwijfeld, hetwelk met te meer zekerheid zijne slagen konde voorbereiden, daar het als bondgenoot velen vrijen toegang tot het geheele land had. De onpartijdige geschiedenis zal echter eenmaal segt spreken, over het veraderlijk gedrag van het tegenwoordig fransch bewind.

Intusschen komt het ons nog voor onmogelijk voor, dat de engelsche natie, al wilde lord *Grey* ook tot het nemen van dwangmaatregelen medewerken, deze handelwijze zoude toestaan. Wij hebben nog te veel vertrouwen in hare rechtvaardigheid. Doch hoe dit zij; het fransch ministerie moege vrij verklaren, dat de beslissing van het vraagstuk eene hollandsch-belgische en geene Europeasche kwestie zal zijn; wij blijven het tegendeel staande houden. De fransche natie moege wel overwegen, wat zij doet. Het eerste kanonschot, door haar gelost, zal door gansch Europa klinken en deszelfs echo duizendvond worden herhaald. — Deze overweging doet ons bij Frankrijk nog andere bedoelingen vermoeden, waarvoor wij vroeger al meer hebben gewag gemaakt, en die nog versterkt worden, door hetgeen het fransch ministerieel dagblad als bewesreden opgaf, van het vertrek des maarschalks *Gerard* naar het leger van het Noorden; zij is deze:

„De verandering van het belgisch ministerie en de gebeurtenissen die den een of anderen dag de rust van dat rijk kunnen verstoren, maken de tegenwoordigheid van een Franschen maarschalk op de grenzen van Frankrijk noodzakelijk.”

Tot ons ianig leedwezen vinden wij ons genoodzaakt, onze lezers opmerkzaam te maken, op hetgeen wij niet opgehouden hebben te voorspellen. Wij zeggen, tot ons leedwezen, want gaarne hadden wij gezien, dat onze donkere inzichten, welke ons meer dan eens in woordenstrijd met sommige onzer confraters gebragt hebben, meer weerklaak hadden gevonden. Wij zullen onze lezers niet vermoeden, met de herhaling van al hetgeen daaromtrent door ons reeds gezegd is; 't zij genoeg, dat wij altijd in de droevige overtuiging hebben geleefd, dat wij van *Lodewijk Philips* en zijne quasi goede inzichten niet dan kwaads te wachten hadden, en dat een onzijdig onafhankelijk belgisch rijk ons eene hersenschim is voorgekomen, dewijl deszelfs bestaan, uit hoofde Frankrijks geheime bedoelingen, onmogelijk was. Was er daaromtrent een weinig meer eenheid in de openbare meening geweest en had men minder gekunsteld zijne overtuiging zoeken te verbergen, zulks ware misschien beter geweest. Doch wat geschied is kan niet veranderd worden. Het oogenblik van redenering is ook voorbij; de tijd van handelen welligt daar. Is het oogenblik van gevaar moeten de hartstogten zwijgen, en allen de handen in een slaan, om eenen broederband te vormen, dien noch de Franschman, noch de Brit, noch de revolutionnaire Belg zal vermogen te verbreken.

De tijdingen, die wij uit het leger ontvangen, zijn in deze oogenblikken onze beste bemoediging. Met een kreet van verontwaardiging zijn aldaar de laatste tijdingen ontvangen. Zoo iets in staat ware de geestdrift en liefde voor Vorst en Vaderland nog meer te verheogen, dan waren het zeker deze berigten. De geestdrift bij het leger heeft den hoogsten top bereikt, en met weeten dat hetzelfde voor het oogenblik deszelfs handen nog gebonden. De kreet van *Voortwaarts! Voortwaarts!* hoort men onophoudelijk in onze geleerden en die juichtoon zal de geheele bevolking luiden. Laat, bij het naderen van het gevaar, de Koning te wapen! roepen en geheel zijn volk grijpt het zwaard. De geestdrift, die men thans opmerkt, is bij die van 1 augustus 1831 niet te vergelijken. Zij is edeler, is grootscher. Het geldt geene verovering; het geldt de verdediging van het dierbaar Vaderland en van den geliefden Koning. Hoeveel van *Speyken* zullen wij moeten verheerlijken! Misschien zullen de verheven dichtregelen van de *Loy* dan verwezenlijkt worden.

*Mais du Belge avili si l'étranger complice,
Où il souiller jamais la terre de Mauricie,
En terre des vertus et de la liberté,
Puisse-je voir alors, comme au jour de l'héro,
L'eau batave en colère,
Ouvrir à l'ennemi son hospitalité.*

NECROLOGIE.

Naauwelijks had *Spectator* een laatste, maar oprechte, hulde aan de nagedachtenis van den verdienstelijken en algemeen betreurden Generaal *VOET* toegebragt, of hij werd op nieuw in de, voor hem droevige, gelegenheid gesteld, een vergaat hem niet, op het graf van één van deszelfs verdienstelike leerlingen te planten.

F. P. *CHIRUS* *WANKING*, welke, in zijnen vereerden leermeester een voorbeeld van verhevene deugd en wetenschappelijke kennis ter navolging geveenden had, volgde hem spoedig in het ert gewesten.

In den nacht van den 4den September, werd hij te *Medemblik*, aan eene geliefde gade, vier jonge kinderen, zijne talrijke vrienden en zijnen nuttigen werkring ontrukkt.

In het jaar 1798 geboren, wijdde hij zich reeds vroegtijdig aan een werkzaam wetenschappelijk leven; en, in militaire dienst, aan zijner koning en het vaderland. In de koninklijke artillerie- en genie-school, voor zijne bestemming opgevoerd, onderscheidde hij zich reeds in den aanvang zijner loopbaan door vele beminnelijke hoedanigheden, door regtschapenheid, vlug verstand en onvermoeide werkzaamheid. Door de natuur met eenen gelukkigen aanleg—welke door wetenschappelijke en letterkundige studie verder werd aangekweekt—begaafd, ontwikkelde hij zich meer en meer, en deed zich bij verschillende gelegenheden als een der uitstekendste eleeves van de militaire school kennen. Den 25ten Junij 1819 tot tweeden luitenant-ingenieur benoemd, was hij slechts eenen korten tijd van de school afwezig, toen zijne kundigheden hem aldaar terug deden roepen, om als leraar in de *Wiss- en vestingbouwkunde* op te treden. Alsdan zelfden leraar, die hem vroeger gekennet had, wijdde hij zich aan zijne nieuwe betrekking toe, en oogstte de schoonste vruchten, voor zijner gestadigen arbeid, in de verderingen zijner leerlingen.

Het fransche leerboek over de *Vestingbouwkunde* van *Savary*, werd door hem in het Nederduitsch vertaald en voor eenen leercurcus aangenigt. Later schreef hij, tot dat zelfde einde, een oorspronkelijk werk over de *werkdadige meekunst*, welks verdienste door het algemeen gebruik den toets der ondervinding heeft doorgeslaan. In dien tusschentijd had hij zich ook als een begaafd en hevalig dichter doen kennen. Zijn *hondel gedichtjes* en eenige andere losse dichtstukjes, in den *Nederlandschen Muzen Almanak* opgenomen, zijn in vele handen, en worden op hoogen prijs gesteld. Na eenige teleurstellingen werd hij den 21sten Julij 1828 tot 1sten luitenant-ingenieur bevorderd en nog in dat zelfde jaar werd hij, bij koninklijk besluit, benoemd tot fungerend Kapitein-ingenieur aan de Koninklijke Militaire Akademie te *Breda*. Bij de vijfde schorsing der akademie in het jaar 1830, werd hij in de gelegenheid gesteld zijne kennis en ervaring in het werkdadige van zijn vak bij het in staat van beleg stilsten der vesting *Breda*—met onderscheiding ten toon te spreiden; doch werd uit deze wederom spoedig tot zijne vroegere betrekking, toen echter te *Medemblik*, teruggeroepen. Met wederzin verliet hij de plaats, waar ervaren dreigden, en hij welke zijne tot grasterijk gestegene vaderlandsheide gehoopt had, ook andere bliken van zijne *trogen*, van zijnen *moeden* van zijn—door studie en ervaring aangekweekt—*beleid* te kunnen geven. Reeds van zijn 22ste jaar af, leed hij van tijd tot tijd aan aanvallen van het *podagra*, welke aanvallen in de maand Maart 11 zich heviger deden gevoelen, ook van dat tijdstip heeft hij weinig gezonde uren gehad. In zijne vroegere jeugd in de school der tegenwoordig opgevoerd, had hij echter, door een vroegtijdig verzuimen op de Voorzienigheid, een opgeruimde borst weten te hewaren, doch in de laatste maanden van zijn jongen leven, werd zijne gewone vrolijkheid geheel. Eene onoverwinnelijke zwakteachtigheid, uit zijnen jongen toestand of andere oorzaken voortvloeiende, schenen zijne geestelijke versterken en in beweging te brengen;—dat eindelijk op de hersenen en het stuwende geslagen, een einde aan zijn verdienstvol leven maakte. In zijn leven deugdzaam, ging hij als een *Christen* in het ert gewesten over.

Sij en zoudet ophet dende hij als een voortreffelijk burger, ook hui-
tan zijne militaire betrekking, den lof en het vaderland, en ook deze zijne, weinig bekende, werkzaamheden bragten goede vruchten voort, die zooveel te meer zullen gewaardeerd worden, naarmate langs de boom dat geveeld, waaraan zij hipten. Ook met de beste overtuiging kan men uitroepen: dat het vaderland in *CHIRUS WANKING* eenen voortreffelijken burger; de koning eenen getrouwen dienaar; het leger een alverdiensteren officier; zijne gade en kinderen een goetwillig schreepoot en vader, en de be-
defenaren der dicht- en letterkunde eenen waardigen medearbeider ver-
toezien. *WANKING* was een warm vriend deze eenvoudige vergaat hem niet!

Genealogie der Edeelen te Amsterdam.

VERIDAG 28 September 1832.			
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 25 pCt.	42	42	42
Amortisatie Syndicaat, 45 pCt.	100	100	100
Idem, 31 pCt.	55	56	56
Oorlogs-lasten 1830, 5 pCt.	90	90	90
Wijngeld 1831, 1 pCt.	95	96	96
Nieuwsgeld 1832, 5 pCt.	90	91	90
Schatstribjuten, 6 pCt.	98	98	98
Handel-Verzekering, 45 pCt.	85	86	86
Diensland, landbouw-verzekering, 3 pCt.	88	88	88
Remont, 15 pCt.	99	99	99
Bij dezelfde 1831, 5 pCt.	97	98	97
SPANJE, Ceram, 15 pCt.	40	40	40
Dezelfde, 30 pCt.	20	30	29
Uitgestelde schuld.	71	71	71

T. Breda, bij BROESE & Co.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Agenten van Zevenbergen.

De Agent van het Domein in het District Zevenbergen zal, als daartoe behoort, geantwoord op den 8ten October aanschrijven en volgende dagen, ten huize van den Heer *G. D. S. A. N. G. S. T. E. R.* te *Oosterhout*, voor den tijd van drie weken, ingaande 1ste November 1832, publiek verpachten: *Buizen 300 Perceelen H. O. O. I. - W. E. I. L. A. N. D.*, in den Polder het *Brak*, *West-Republiek* en *Wilmsholder*, enz., onder *Oosterhout*.

De Konditiën liggen ter lezing bij den Agent en den Heer *S. A. N. G. S. T. E. R.* voornoemd, terwilt nadere informatie te bekomen zijn bij de *Platagien-Meester* de *H. O. O. G. H.* te *Oosterhout*.

Zevenbergen, 19 September 1832.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

Wordt gesraagd bij het 2de bat. 1ste de Geldsche Schutterij, tegen billijke voorwaarden, een *H. O. O. R. A. L. A. Z. E. R.* bekwaam om de *bastromone* (bazun) te blazen, adres per *Francis Briften* aan den Kommandant van gemeld batallion, staats te *Breda* gekantonneerd, en bij de 2de brigade 1ste de *Infanterie* ingedeeld.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De Heer *MILITAIRE INTENDANT*, belast met de Administratie dienst in de Provincie Noord-Brabant en Zeeland, als daartoe geautoriseerd, zal, op Maandag den 15den October 1832, des voormiddags ten 10 ure, door den Notaris *J. van NAERSEN*, te *Breda*, aan den meestbiedende Publiek Verkoop:

Een partij oude onbruikbare *MATERIALEN*, bestaande in: Eiken-, Eiken-, Eiken-, en andere Boemstammen, Tap- en Worrel-Binden, Palissaden, Gordingen en ander Houtwerk; benevens een partij geveeten en geslagen IJzer, en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

De Verkoop zal geschieden op de Walle en bij het Magazijn van Dorlog te *Breda*, ten plaatsen daar de Goederen zich bevinden, en door de Geadelgden een Hur voor de Verkooping kunnen worden gezien; zakkende de Verkooping beginsen op het *Bastion Prinses* bij den *Schorsmolen* te *Breda*.

Nadere onderwijzing te bekomen ten Kantore van gemelde Notaris.

DOOR TOEVAL UIT DE HAND TE KOOP.

Een Extra mooi Bruis gedresserd *M. E. R. R. E. P. A. A. R. D.*, oud 6 jaren.

Te bezorgen bij *Hk. van der P. U. E.* Kastelen te *Zevenbergen*.

Met permittie van den Heere Generaal-Majoor, Opperbevelhebber dezer Vesting, zullen de heeren *S. F. E. I. T. L. I. N. G. E. R.*, Eerste Zanger en *M. H. P. O. S.*, Eerste Violist, beide van het Hoogduitsch Theater te *Amsterdam*, op verzoek van verscheidene heeren Liefhebbers der Toonkunst, op Maandag den 1. October, de *Abbe* 10 geven: Een tweede en laatste *V. O. C. A. A. L.* en *I. N. S. T. R. U. M. E. N. T. A. L.* *CONCERT*, geassisteerd door de heeren Hefhebbers van het muzik-collegie de *Harmenie*; volgens onderstaand Program.

EERSTE DEEL.

1. Ouverture.
2. Aria uit *Orpheus*, gezongen door *S. Feilinger*.
3. Concertino van *Raenzel* voor de viool, uitgevoerd door *M. H. P. O. S.*
4. *Adagio* bij het graf van *Maria*, rommest, muziek van den heer *B. van Bree*, gezongen door *S. Feilinger*.
5. Variatien voor de viool van *H. Maurer*, uitgevoerd door *M. H. P. O. S.*

TWEDE DEEL.

1. Ouverture.
2. Aria uit *Parvina*, gezongen door *S. Feilinger*.
3. *Violined van Lofant*, voor de viool uitgevoerd door *M. H. P. O. S.*
4. Op verzoek der *Troep der erpen Kuises*, van *F. Jager*, gezongen door *S. Feilinger*.
5. Op verzoek Variatien voor de viool van *C. de Berio*, uitgevoerd door *M. H. P. O. S.*

Aanvang 's avonds ten 7 ure. — De prijs voor ieder persoon is *fl.* De *Entrée*-billetten zijn te bekomen aan den *Schouwburg* en aan het *Hotel de la Couronne*.

Bij *B. B. R. U. I. N. S.*, Boekverkooper te *Delft*, en zijn op-
podeesten is nog te bekomen:

EEN WOORD AAN DEN ADVOKAAT *LIPMAN*,

door den Kapitein der Veld-Artillerie *FRANKAMP*. Deze brochure is algemeen gunstig beoordeeld in de *Vaderlandsche Letteroefeningen*, No. 10, 1832, en wordt ten voorderde van behoefteige vrouwen van uitgetrokken *Delftsche* schutters zekocht.

VERKOOPING VAN BOEKEN.

Door *ERDESE & COMP.*, te *Breda*, zal ten overstaan van de heeren *L. VAN NAERSEN*, Notaris, en *G. VAN DEN ENDE*, Geadelgden, op Maandag den 15ten October 1832 en volgende dagen, ten huize van de *Widuwe L. O. E. R. S.*, in het *Koninkrijk*, op de *Groote Markt*, worden verkocht: Een verzameling van *BOEKEN*, in verscheidende *Talen* en *Wetenschappen*. De *Boeken* zijn *Zaterdag* den 28 September 'a. m. v. g. van 10 tot 2 en des naziddags van 2 tot 5 uren, te bezien. Verkoop voor een ieder te zien. Commissarissen worden door de heeren *ERDESE & COMP.* verzocht de *Boeken* te bezien, van *Donnerdag* den 28 September 'a. m. v. g. van 10 tot 2 en des naziddags van 2 tot 5 uren, te bezien.

op go asceas sage nizeu, breda, 19 September 1832.